

Historická vlajka Moravy

Moravská orlice byla ve své současné podobě vytvořena v polovině 13. století Přemyslem Otakarem II., když se tento moravský markrabě stal českým králem a začal užívat stříbrno-červeně šachovanou moravskou orlici v modrém poli vedle stříbrného českého lva v poli červeném.

Stříbrno-červeně šachovaná orlice se zlatou korunou a zbrojí (tj. zobákem, jazykem a pařáty) na modrém štítě je v této a pozdější době zachycena uměleckými díly i úředními dokumenty.

Nejstarší barevné vyobrazení moravské orlice se nachází v sále městského hradu (paláce) Gozzoburgu v Kremži, neboť Přemysl Otakar II. vládl nad Rakouskými zeměmi. Z roku 1361 pochází znaková galerie Karla IV. na hradě Laufu u Norimberka. V jeho erbovním sále vidíme znaky Moravy a Čech, dalších zemí, duchovních, šlechticů i měst. Nástěnná malba moravské orlice je též ve špaletě vchodu do místnosti v prvním patře velké věže hradu Karlštejn atd. apod.

Nejstarší písemnou zmínku o praporu Moravy přináší popis vlající bílo-červeně šachované moravské orlice v bitvě u Kressenbrunnu 12. 7. 1260 ve veršované kronice Ottokara Štýrského.

Četná vyobrazení moravské orlice jsou zachycena na iluminacích v Jihlavské právní knize (Kodexu Gelnhausen) z roku 1407. Zde je použita v heraldické výzdobě textu, na štítech, čabrakách koní, ale také praporech nesených moravskými markrabaty a českými králi 13. až 15. století. Moravská orlice se tu objevuje samostatně i společně s českým lvem.

Vlajka Moravy nebyla nikdy oficiálně ustanovena a v průběhu staletí se postupně používaly různé podoby praporů i vlajek, které se dnes označují jako historické a mohou se tak používat. Stříbrno/bílo-červeně šachovaná moravská orlice v modrém poli štítu či na modrém listu praporu nebo vlajky, nás ale provází od počátků naší státnosti, na níž odkazuje Ústava ČR, jmenující tři historické země (Čechy, Moravu a Slezsko), jejich jednotu i rozmanitost, až dodnes. Je proto součástí velkého státního znaku České republiky i znaků a vlajek na Moravě ležících krajů.

Bílo-červeně šachovaná orlice v modrém listu vlajky, která je doporučována všemi odborníky, tak nachází místo při oslavě významných dnů, které jsou spjaty s naší státností, ale především s Moravou, kdy lze tuto vlajku využít (ve shodě s pravidly pro pořadí vlajek) a

vyvěšovat ji vedle vlajky České republiky, vlajek krajů, měst a obcí. Přijměte prosím tento symbol naší země jako dar.

Odkazy:

František Pícha, Znaky a prapory v kronice Ottokara Štýrského, Vexilologie, č. 169, Zpravodaj České vexilologické společnosti, 2013, s. 3320-3324.

Vladimír Růžek, Česká znaková galerie na hradě Laufu u Norimberka z roku 1361, Sborník archivních prací, 1988, roč. 38, čís. 1, s. 37-311.

Vladimír Růžek, Historické symboly. Cesty k definici (nejen) moravského znaku a praporu, in: Veřejná správa, č. 10, 2013, s. 20-22.

Ivan Štarha, Krajské symboly - Historie, moravské barvy a moravská vlajka, in: Veřejná správa, č. 9, 2013, s. 8-9.

Ivan Štarha, Moravské barvy a moravská zemská vlajka, in: Pocta Janu Janákovi, 2002, s. 165-170.

Odborné vexilologické stanovisko k moravské vlajce z 1. června 2013.

Moravská vlajka – Wikipedie, otevřená encyklopedie.

<http://moravskaorlice.blogspot.cz/>